

VOJENSKÝ ZPRAVODAJ

ČESKOSLOVENSKÁ BRANNÁ MOC 1918 - 1939

**Ahoj holky a kluci,
vítejte ve Vojenském
historickém ústavu.**

Právě držíte v ruce nevydané
novinové číslo Vojenského
zpravodaje.

Jeden novinář, který pro tyto
noviny pracoval, dostal za
úkol napsat několik článků
o vzniku Československé
republiky, naší armády a dal-
ších důležitých událostech,
které nově vzniklý stát pro-
vázely a ovlivnily jeho další
existenci.

Nestihl shromáždit všechny
údaje, které potřeboval k jejich
dopsání, proto jeho články
doplněné dobovými fotogra-
fiemi nebyly nikdy vydané.

***Dokážete tyto informace dopl-
nit a dokončit tak jeho práci?***

Poznámka redakce:

*Uvnitř těchto novin je napsáno
6 krátkých článků, které seznamují
čtenáře s důležitými informacemi
o vzniku Československé republiky
a naší první armády.*

*Pod každým článkem je uvedena
otázka, kterou si novinář při své
práci kladl a na kterou už nesti-
hl zjistit odpověď. Začni u článku
č. 1, poté odpověz na otázku
č. 1 a můžeš pokračovat dál.*

*Odpovědi na jednotlivé otáz-
ky najdeš ve vitrínách expozice
„Armáda Československé repub-
liky 1918 - 1939“. Nezapomeň si
je vždy zapsat do svých poznámek.
Před koncem tvé novinářské práce
Tě ještě čeká vylustění dvou háda-
nek.*

Hodně štěstí.

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV PRAHA
ARMÁDNÍ MUZEUM ŽIŽKOV
PRACOVNÍ LIST - 6. - 7. TŘÍDA ZŠ
www.vhu.cz

Článek č. 1: SAMOSTATNÝ ČESKOSLOVENSKÝ STÁT

Po 1. světové válce se Rakousko-Uhersko rozpadlo na mnoho států, jedním z nich byl také samostatný československý stát. Vznikl 28. října 1918 a jmenoval se Československo. Lidé se radovali, strhávali znaky rakousko-uherské říše a zpívali píseň „Kde domov můj“, která se stala naší národní hymnou. Československo vzniklo slou-

čením tří území: Českých zemí, Slovenska a Podkarpatské Rusi. Nový stát se stal demokratickou republikou. Tato republika se někdy označuje jako první republika. Jejím prvním prezidentem se stal Tomáš Garrigue Masaryk.

Otázka č. 1:

Prohlédni si různé návrhy na československou státní vlajku.

Kdo je autorem vlajky, která se používá dodnes?

Vitrína:

Vznik Československa (malá skleněná vitrína)

Poznámky redaktora:

Článek č. 2: TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK

Tomáš Garrigue Masaryk (ve zkratce T.G.M.) se narodil 7. března 1850 v Hodoníně na Moravě. Na jedné své studijní cestě poznal v Lipsku mladou Američanku Charlottu Garrigue, se kterou se oženil a podle amerického zvyku přijal i její jméno. T.G.M. byl velmi vzdělaný a čestný člověk. Za 1. světové války odešel do ciziny, kde jednal s představiteli západních zemí o československé

samostatnosti. Díky své usilovné práci se zasloužil o vznik republiky.

Prezidentem se stal ve svých 68 letech a byl jím pak zvolen ještě třikrát. Dne 14. září 1937 po zápalu plic zemřel.

Otázka č. 2:

V jakém měsíci a roce se Masaryk vrátil z ciziny do Prahy?

Vitrína:

Vznik Československa

Poznámky redaktora:

Článek č. 3: VZNIK ČESKOSLOVENSKÉ ARMÁDY

Nově vzniklý stát potřeboval silnou armádu. Československá armáda vznikala v letech 1918 až 1920. Nejprve se skládala z dobrovolníků, střeleckých a studentských spolků a příslušníků Sokola. K dobrovolníkům se postupně přidávaly jednotky československých legií z Itálie, Francie a později z Ruska. Zbraně, které československá

armáda používala, byly vyráběny československými firmami (zejména Škoda Plzeň, Zbrojovka Brno). Během dvaceti let se našemu státu podařilo vybudovat velmi dobře vyzbrojené vojsko.

Otázka č. 3:

Jak se jmenovala jedna z lodí, na níž se vracela skupina čs. legionářů z Ruska?

Vitrína:

Unifikace a návrat ruských legií

Poznámky redaktora:

Článek č. 4: ORGANIZACE ARMÁDY ČSR

V tehdejší době se československé armádě říkalo branná moc. Československá branná moc se dělila na tzv. zbraně (dnes bychom řekli druhy vojsk) a na služby.

Mezi zbraně patřily: pěchota, dělostřelectvo, letectvo, jezdecktvo, ženijní vojsko a telegrafní vojsko.

Služby měly podporovat

a zabezpečovat vše potřebné pro plynulý chod armády. Tyto služby se také dělily na několik druhů, existovaly např. služba zbrojní nebo zdravotní.

Otázka č. 4:

Najdi v expozici alespoň 4 typy zbraní, které naše armáda používala a zapiš si jejich názvy.

Vitrína:

Různé vitríny v expozici

Poznámky redaktora:

Článek č. 5: MOBILIZACE 1938

V roce 1933 se v Německu dostali k moci nacisté. Jejich vůdce Adolf Hitler chtěl ovládnout Evropu. Československá vláda si byla tohoto nebezpečí vědoma a zahájila přípravy na obranu republiky. Součástí těchto příprav byla např. výstavba pevností podél hranic s Německem.

Situace se vyostřila v roce 1938, kdy Hitler otevřeně hrozil válkou. V září roku 1938 byla v Československé repub-

lice vyhlášena mobilizace.

Při mobilizaci se do armády povolávají muži, kteří nejsou vojáky z povolání. Tím doplňují armádu na tzv. válečné počty.

Otázka č. 5:

Najdi ve vitríně přilbu vzor 32, kterou naši vojáci používali. Víte, jak se této velmi známé přilbě lidově říkalo? Tuto přezdívkou dostala podle svého typického tvaru.

Vitrína:

Mobilizace 1938

Poznámky redaktora:

Článek č. 6: MNICHOVSKÁ DOHODA

Západní státy nechtěly riskovat vypuknutí války a hledaly cestu, jak se s Hitlerem dohodnout. Proto se na konci září roku 1938 v Mnichově sešli představitelé čtyř evropských mocností (Německa, Velké Británie, Francie a Itálie) a dohodli oddělení částí československého území ve prospěch Německa. Československá vláda byla donucena

tuto tzv. mnichovskou dohodu přijmout. Naše armáda dostala rozkaz svou vlast nebránit.

České země byly roku 1939 připojeny k Německu. Začaly se nazývat Protektorát Čechy a Morava.

Otázka č. 6:

Zjisti jméno našeho prezidenta, který byl donucen mnichovskou dohodu přijmout.

Vitrína:

Druhá republika

Poznámky redaktora:

Poznámka redakce:

Tvá novinářská práce ještě nekončí. Tvým posledním úkolem je rozlousknout následující hádanky.

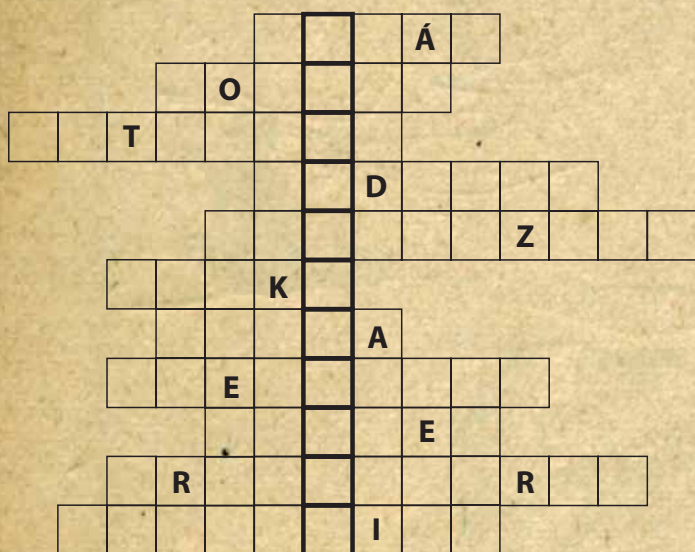
KŘÍŽOVKA

Podarí se Ti vyluštit tuto křížovku?

Když si nebudeš vědět rady s nějakým slovíčkem, vrať se k předchozím článkům, které ti v luštění pomohou.

Víš jak se říkalo našemu prvnímu panu prezidentu?

Prezident (pokračování najdeš v tajence).

1. Křestní jméno našeho prvního prezidenta.
2. Jiné označení pro armádu.
3. Druh vojska chránící vzdušný prostor.
4. Rodné město našeho prvního prezidenta.
5. Proces přípravy na válku.
6. Jedna ze zemí, odkud se vraceli naši legionáři.
7. Název čs. firmy v Plzni vyrábějící zbraně.
8. Hlava republiky.
9. Vůdce nacistických Němců.
10. Název českých zemí po připojení k Německu.
11. Státní zřízení naší země.

SPOJOVAČKA

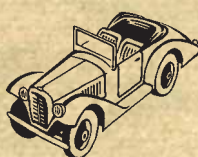
Dokážeš odhadnout měsíční plat učitele a ceny různého zboží za doby 1. republiky? Ze třech možností vyber jednu, která podle tebe odpovídá tehdejšímu učitelskému platu a každý obrázek zkus čarou spojit s odpovídající bankovkou, na které je uvedena částka v tehdejších československých korunách.

MĚSÍČNÍ PLAT TEHDEJŠÍHO UČITELE BYL:

500 Kč

1 100 Kč

8 000 Kč

49 Kč

240 Kč

1 500 Kč

2,75 Kč

18 000 Kč

10 Kč